

4. V-a spus vreodată vreun medic că aveți diabet (zahărul crescut în sânge)?

Această întrebare urmărește să identifice femeile care știu că au diabet și nu să evalueze măsura în care ele ar putea avea un diabet nedignosticat până în prezent. Femeile care au diabet de peste 20 de ani sau cele care au complicații vasculare nu trebuie, în general, să folosească DMPA din cauza riscului crescut pentru formarea de cheaguri. Evaluați sau trimiteți pentru evaluare, după caz și, dacă aceste complicații sunt absente, femeia poate folosi DMPA, dacă dorește.

5. V-a spus cineva că aveți tensiunea mare?

Această întrebare urmărește să identifice femeile care ar putea avea hipertensiune arterială. Femeile trebuie evaluate sau trimise pentru evaluare, după caz. Femeile la care s-a găsit o tensiune arterială egală sau mai mare de 160/100 Hg nu trebuie să înceapă utilizarea DMPA.

6. Aveți sângerări neobișnuite între menstruații sau după contactul sexual?

Această întrebare urmărește să identifice femeile care ar putea avea o stare patologică genitală încă nedignosticată. Cu toate că utilizarea DMPA nu înrăutățește evoluția acestor condiții, modificările de sângerare pe care le poate induce DMPA ar putea masca existența unei condiții serioase. Modificările sângerărilor ar putea indica prezența unei sarcini sau a unei tumori care ar trebui evaluată rapid și tratată de un medic specialist. Folosirea DMPA trebuie amânată până ce condiția respectivă poate fi evaluată corect. Spre deosebire însă de aceste situații, dacă femeia are în mod obișnuit sângerări mai abundente, prelungite sau neregulate ea poate începe folosirea în siguranță a DMPA.

7. Alăptați acum un copil mai mic de șase săptămâni?

Această întrebare a fost inclusă în schemă datorită cunoștințelor teoretice privind efectul negativ pe care l-ar putea avea hormonii transmiși prin intermediul laptelui matern asupra nou născutului și sugarului în primele șase săptămâni după naștere. Femeia care alăptează poate începe folosirea DMPA la șase săptămâni după naștere.

Determinarea existenței unei sarcini

Întrebările 8--13 au destinația de a-l ajuta pe furnizor să determine, cu un grad rezonabil de certitudine, dacă femeia este sau nu însărcinată. Dacă femeia răspunde „da” la oricare din aceste întrebări și nu există semne sau simptome de sarcină este foarte probabil ca femeia să nu fie însărcinată. Femeia poate începe acum folosirea DMPA.

Dacă femeia este în primele 7 zile de când a început ultima menstruație, ea poate începe imediat folosirea DMPA și nu sunt necesare metode suplimentare de protecție.

Dacă au trecut mai mult de 7 zile de când a început ultima ei menstruație, poate începe imediat folosirea DMPA dar trebuie să utilizeze în următoarele 7 zile și o metodă suplimentară de protecție (de ex. abținerea sau prezervativ) pentru a permite suficient timp ca DMPA să devină eficient. Dacă nu puteți stabili cu un grad rezonabil de certitudine că femeia nu este însărcinată (folosind schema corespunzătoare) și nu aveți acces la teste de sarcină atunci ea trebuie să aștepte până la următoarea menstruație pentru a începe folosirea DMPA. Pentru acest interval de timp trebuie să îi dați prezervative.

Evaluarea pacientelor care doresc să înceapă folosirea DMPA (sau NET-EN)

Cercetările au demonstrat că folosirea depozitelor de acetat de medroxiprogesteron (DMPA) și de enantat de noretisteron (NET-EN) este sigură și eficientă pentru cele mai multe femei, inclusiv pentru cele care sunt la risc pentru infecțiile cu transmitere sexuală, pentru HIV sau sunt infectate cu HIV. DMPA și NET-EN nu sunt recomandate femeilor care suferă de anumite boli ca de ex. tumori hepatice sau cancer de sân. Din această cauză, pentru a sigura folosirea în siguranță a DMPA (sau NET-EN), înainte de începerea utilizării lor, femeia necesită o evaluare inițială.

Family Health International (FHI), cu sprijinul Agenției pentru Dezvoltare Internațională a Statelor Unite ale Americii (USAID), a dezvoltat o schemă simplă pentru a-i ajuta pe furnizorii de servicii în evaluarea inițială a femeilor care, în urma consilierii privind opțiunile contraceptive care le stau la dispoziție, au ales să folosească DMPA (sau NET-EN). Această schemă este rezultatul revizuirii *Schemei pentru evaluarea femeilor care vor să înceapă folosirea DMPA (sau NET-EN)* dezvoltată de FHI în 2002. Ea se bazează pe recomandările Organizației Mondiale a Sănătății incluse în *Criteriile medicale de eligibilitate pentru utilizarea contraceptivelor* (OMS, 2004). Principalele modificări față de versiunea anterioară a schemei includ adăugarea hipertensiunii arteriale (sistolice =160mmHg sau diastolice =100mmHg) ca o afecțiune ce contraindică folosirea DMPA și includerea unor întrebări destinate stabilirii, cu un grad rezonabil de certitudine, absenței unei sarcini anterioare începerii folosirii metodei.

Schema conține 13 întrebări destinate identificării condițiilor medicale care ar împiedica utilizarea în condiții de siguranță a DMPA sau ar necesita examinări medicale suplimentare și etapele care trebuie parcurse, în funcție de răspunsurile femeilor. Femeile care au fost excluse din cauza răspunsurilor la unele din întrebările legate de condițiile medicale ar putea totuși folosi DMPA dacă evaluările medicale ulterioare vor exclude condiția medicală suspectată.

Această schemă face parte dintr-o serie de scheme destinată furnizorilor de servicii de sănătatea reproducerii. Celelalte scheme se referă la evaluarea femeilor care doresc să folosească contraceptive orale combinate, evaluarea femeilor care doresc să folosească dispozitive uterine cu cupru și la excluderea prezenței unei sarcini, cu un grad rezonabil de certitudine. Pentru informații suplimentare privind aceste scheme vizitați www.fhi.org (l. engleză) și www.secs.ro (l. română).

Evaluarea eligibilității medicale a DMPA

1. Ați avut vreodată vreun accident vascular cerebral, cheag de sânge în vasele din picioare sau plămâni sau infarct?

Această întrebare urmărește să identifice femeile care știu că au o afecțiune vasculară severă și nu să determine dacă femeia ar putea avea o asemenea afecțiune care încă nu a fost diagnosticată. Femeile care au fost diagnosticate cu asemenea afecțiuni ar putea avea riscuri ceva mai mari de a dezvolta cheaguri de sânge în timpul folosirii DMPA. Femeile care au avut astfel de afecțiuni au fost cu siguranță informate despre boala lor și vor răspunde „da” la această întrebare.

2. În urma examinărilor medicale v-a spus vreun medic că ați avea cancer de sân?

Această întrebare urmărește să identifice femeile care știu că au avut sau au în prezent cancer de sân.

Acestor femei nu li se recomandă utilizarea DMPA deoarece cancerul de sân sunt hormono-dependente și DMPA ar putea influența în sens negativ evoluția bolii.

3. Aveți vreo boală gravă de ficat sau icter (piele sau ochi galbeni)?

Această întrebare urmărește să identifice femeile care știu că au în momentul de față o boală severă de ficat și să facă distincția între o boală hepatică gravă prezentă (precum o ciroză severă sau o tumoră hepatică) și probleme hepatice în antecedente (precum o hepatită tratată). Femeile care au afecțiuni hepatice severe nu trebuie, în general, să folosească DMPA pentru că acesta este metabolizat la nivel hepatic și din acest motiv folosirea lui poate avea un efect negativ asupra femeii a cărei funcție hepatică este deja perturbată de boală.

Schema pentru evaluarea femeilor care doresc să înceapă folosirea DMPA (sau NET-EN)

Pentru a determina dacă din punct de vedere medical femeia poate folosi DMPA puneți întrebările 1-7. Dacă ea răspunde „Da“ la **oricare întrebare** opriți-vă și urmați instrucțiunile de mai jos.

NU	1. Ați avut vreodată vreun accident vascular cerebral, cheag de sânge în vasele din picioare sau plămâni sau infarct?	DA
NU	2. În urma examinărilor medicale v-a spus vreun medic că ați avea cancer de sân?	DA
NU	3. Aveți vreo boală gravă de ficat sau icter (piele sau ochi galbeni)?	DA
NU	4. V-a spus vreodată vreun medic că aveți diabet (zahărul crescut în sânge)?	DA
NU	5. V-a spus cineva că aveți tensiunea mare?	DA
NU	6. Aveți sângerări neobișnuite între menstruații sau după contactul sexual?	DA
NU	7. Alăptați acum un copil mai mic de șase săptămâni?	DA

Dacă femeia răspunde **NU** la **toate întrebările** de la 1 la 7, ea poate folosi DMPA. Treceți la întrebările 8-13.

Dacă femeia a răspuns **DA** la **oricare dintre întrebările 1-3** nu se recomandă folosirea DMPA. Consiliați-o despre celelalte metode disponibile sau trimiteți-o la un eșalon superior.

Dacă femeia a răspuns **DA** la **oricare dintre întrebările 4-6**, femeia nu trebuie să înceapă folosirea DMPA fără investigații suplimentare. Faceți evaluări suplimentare sau trimiteți-o la un eșalon superior, în funcție de caz și dați-i prezervative pentru a le folosi până la finalizarea evaluării. Vedeți explicațiile de pe paginile exterioare.

Dacă femeia a răspuns **DA** la **întrebarea 7**, spuneți-i să revină pentru începerea folosirii DMPA imediat după ce copilul ei împlinește 6 săptămâni

Pentru a vă asigura cu un grad rezonabil de certitudine că femeia nu este însărcinată, puneți întrebările 8-13. Dacă ea răspunde „Da“ la **oricare dintre întrebări** întrerupeți chestionarea și urmați instrucțiunile de mai jos.

DA	8. A început ultima menstruație în ultimele 7 zile?	NU
DA	9. Aveți un copil mai mic de șase luni pe care îl alăptați integral sau aproape integral și încă nu ați avut nici o menstruație după naștere?	NU
DA	10. V-ați abținut de la contacte sexuale după ce v-a venit ultima menstruație sau după naștere?	NU
DA	11. Aveți mai puțin de 4 săptămâni de la naștere?	NU
DA	12. Ați avut un avort spontan sau la cerere în ultimele 7 zile?	NU
DA	13. Utilizați în mod corect o metodă contraceptivă eficientă?	NU

Dacă femeia răspunde **DA** la cel puțin una din întrebările 8-13 și nu are semne și simptome de sarcină puteți exclude existența unei sarcini, cu un grad rezonabil de certitudine. Femeia poate începe acum folosirea DMPA.

Dacă femeia este **în primele 7 zile** de când a început ultima menstruație, ea poate începe imediat folosirea DMPA și nu sunt necesare metode suplimentare de protecție.

Dacă au trecut **mai mult de 7 zile** de când a început ultima ei menstruație, ea **poate începe imediat folosirea DMPA** dar trebuie să o instruiți să **se abțină de la contacte sexuale sau să folosească prezervative în următoarele 7 zile**. Dați-i prezervative pentru a le utiliza în această perioadă.

Dacă femeia răspunde „NU” la toate întrebările de la 8 la 13, sarcina nu poate fi exclusă.

Femeia trebuie să își facă un test de sarcină sau să aștepte începerea utilizării DMPA până la următoarea menstruație.

Dați-i prezervative pentru a utiliza în această perioadă.

USAID
DIN PARTEA POPORULUI AMERICAN

